

НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “УСНИЙ ДВОСТОРОННІЙ ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА І УКРАЇНСЬКА МОВИ)”

Писанко М. Л., Циган Л. В.

marijka2177@gmail.com; aisel1411@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4468-3996>; <https://orcid.org/0000-0002-4468-3996>

Київський національний лінгвістичний університет

Дата надходження 29.04.2021. Рекомендовано до друку 11.05.2021.

Анотація. Програма курсу за вибором призначена для студентів IV курсу (VIII семестр) спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.06 Східні мови та літератури (переклад включно) першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійних програм Східна мова і література та переклад, західноєвропейська мова. Мета навчальної дисципліни – навчити студентів основ усного послідовного перекладу текстів різних усних жанрів (урочистих промов, доповідей, репортажів, інтерв'ю тощо) суспільно-політичної, фінансово-економічної, науково-технічної та культурно-освітньої спрямованості; використання універсального перекладацького скоропису під час здійснення усного послідовного перекладу; забезпечити набуття студентами знань, формування навичок та розвитку вмінь, необхідних для здійснення усного послідовного перекладу з англійської мови на українську та з української мови на англійську. Програма передбачає вивчення двох змістових модулів: усний двосторонній переклад як засіб міжмовної і міжкультурної комунікації, види усного перекладу; лексико-семантичні особливості усного перекладу. Значна увага курсу приділяється засвоєнню студентами лексики суспільно-політичного характеру, фонових знань, необхідних для здійснення усного послідовного перекладу, а також відповідної поведінки в різних ситуаціях професійної діяльності усного перекладача. У програмі подано список основних і додаткових джерел за темами курсу.

Ключові слова: усний двосторонній переклад; англійська мова; українська мова; курс за вибором; спеціальність 035 Філологія; спеціалізація 035.06; бакалаврський освітній рівень.

Писанко М. Л., Циган Л. В. Киевский национальный лингвистический университет
Программа учебной дисциплины “Устный двусторонний перевод (английский и украинский языки)”

Аннотация. Программа курса за выбором для студентов IV курса (VIII семестр) специальности 035 Филология, специализация 035.06 Восточные языки и литературы (перевод включительно) первого (бакалаврского) образовательного уровня образовательно-профессиональных программ Восточный язык и литература и перевод, западноевропейский язык. Цель дисциплины – обучить студентов основам усного последовательного перевода текстов разных жанров (речей, докладов, репортажей, интервью и т.д.) общественно-политической, финансово-экономической, научно-технической и культурно-образовательной направленности; использованию универсальной переводческой скорописи в процессе усного последовательного перевода; обеспечить овладение студентами знаниями, формирование навыков и развитие умений необходимых для успешного выполнения усного последовательного перевода с английского языка на украинский и с украинского языка на английский. Программа предполагает изучение двух модулей: устный перевод как средство межязыковой и межкультурной коммуникации, виды устного перевода; лексико-семантические особенности устного перевода. Особое внимание в рамках курса уделяется усвоению студентами лексики общественно-политического характера, фоновых знаний, необходимых для выполнения усного последовательного перевода, а также целесообразного поведения в разных ситуациях профессиональной деятельности устного переводчика. В программе приводится список основных и дополнительных источников к темам, представленным в курсе.

Ключевые слова: устный двусторонний перевод; английский язык; украинский язык; курс по выбору; специальность 035 Филология; специализация 035.06; бакалаврский образовательный уровень.

Pysanko M., Tsyhan L. Kyiv National Linguistic University

English-Ukrainian Interpretation Course Syllabus for Bachelor Students

Abstract. The syllabus is designed for bachelor students majoring in 035 Linguistics, 035.06 Oriental Languages and Literature (translation included) and West European Language. The elective course is aimed at teaching students the basics of interpreting social, political, economic, scientific, cultural and educational texts of different genres (speeches, reports, commentaries, interviews etc.), interpreter’s note-taking system; providing students with theoretical background knowledge, developing interpretation skills and abilities essential for performing successful interpreting from English into Ukrainian and vice versa. The course consists of two modules: Interpreting as Interlingual and Cross-Cultural Communication, Types of Interpretation; Lexical and Semantic Aspects of Interpretation. The course focuses on acquiring social and political vocabulary, background knowledge required for efficient interpreting and appropriate and adequate behaviour in professional interpreter’s environment. The Syllabus offers a list of references on the course topics.

Keywords: interpretation course; English; Ukrainian; elective course; Linguistics; 035.06 specialisation; bachelor students.

1. Мета вивчення навчальної дисципліни “Усний двосторонній переклад (англійська і українська мови)” полягає у навчанні студентів усного послідовного перекладу текстів різних усних жанрів (урочистих промов, доповідей, репортажів, інтерв’ю тощо) суспільно-політичної, фінансово-економічної, науково-технічної та культурно-освітньої спрямованості; використанні універсального перекладацького скоропису під час здійснення усного послідовного перекладу; забезпеченні набуття студентами знань, формування навичок і розвитку вмінь, необхідних для здійснення усного послідовного перекладу з англійської мови на українську та з української мови на англійську.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 3 кредити ЄКТС; 90 год., зокрема:
лекції – 0 год.
семінарські заняття – 0 год.
практичні заняття – 30 год.
консультації – 0 год.
самостійна робота – 60 год.

3. Передумови до вивчення чи вибору навчальної дисципліни: Успішне опанування курсу можливе, якщо студенти *мають* рівень володіння англійською й українською мовами не нижче С1. *Знають* види, форми і жанри усних текстів; *володіють* достатнім, для виконання усного перекладу, запасом лексичних одиниць, фразеологізмів, а також соціальних термінів і реалій. *Вміють* користуватися словниками, довідниками та комп’ютерними програмами, використовувати у процесі перекладу наявні фонові знання.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна “Усний двосторонній переклад (англійська й українська мови)” належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін за освітньо-професійним рівнем “бакалавр”. Вона забезпечує знайомство студентів із теоретичними засадами здійснення усного послідовного перекладу, особливостями процесу усного послідовного перекладу текстів різних усних жанрів; формування у студентів екстралінгвістичних умінь, необхідних для здійснення різних видів усного перекладу: застосовувати перекладацькі трансформації; утримувати в пам’яті одержану інформацію, проводити смисловий аналіз висловлювання; прогнозувати зміст висловлювання, працювати в екстремальних умовах дефіциту часу, застосовувати методику універсального перекладацького скоропису, швидко знаходити оптимальний варіант перекладу. Зміст навчальної дисципліни розкривається у двох змістових модулях. У *Модулі 1* розглядаються види усного перекладу: спільні риси та різниця між ними; види усного послідовного перекладу; специфічні навички та вміння, необхідні для здійснення усного перекладу; жанрово-стилістичні особливості усних текстів; поняття комунікативної

рівноцінності тексту оригіналу і тексту перекладу. *Модуль 2* передбачає ознайомлення з семантичними, лексичними, граматичними особливостями усного перекладу; основними принципами універсального перекладацького скоропису; професійною етикою та моральним кодексом усного перекладача; вимогами до якості професійного послідовного перекладу та критеріями оцінювання якості усного перекладу. Важливе місце в курсі відводиться формуванню фахової компетентності перекладача.

5. Завдання (навчальні цілі):

- *ознайомити* студентів з основними принципами, поняттями, труднощами усного двостороннього перекладу, а також з особливостями перекладу текстів різних усних жанрів;
- *розвивати* у студентів специфічні навички й уміння, необхідні для здійснення усного перекладу;
- *навчити* студентів аналізувати вхідний текст на етапі, що передує безпосередньому перекладу, а також редагувати текст цільовою мовою;
- *розвивати* навчальну автономію студентів та їх здатність використовувати різні навчальні стратегії задля досягнення поставленої мети;
- *формувати* професійну компетентність шляхом залучення студентів до виконання професійно орієнтованих завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- жанрові, стильові, структурні й тематичні складові тексту оригіналу, що підлягають відтворенню при перекладі;
- семантичні, лексичні, граматичні особливості усного перекладу;

уміти:

- здійснювати смисловий аналіз висловлювання;
- застосовувати перекладацькі трансформації;
- швидко переключатися з однієї мови на іншу;
- адекватно транслювати іншомовну інформацію, зважаючи на комунікативно-функціональну еквівалентність текстів оригіналу та перекладу;
- використовувати універсальний перекладацький скоропис під час здійснення усного послідовного перекладу;
- виконувати абзацно-фразовий переклад з англійської мови на українську та з української мови на англійську;
- виконувати усний послідовний переклад з англійської мови на українську та з української мови на англійську з використанням універсального перекладацького скоропису.

Значна увага приділяється засвоєнню студентами лексики суспільно-політичного характеру, фонових знань, необхідних для здійснення усного послідовного перекладу, а також відповідної поведінки в різних ситуаціях професійної діяльності усного перекладача.

У результаті засвоєння дисципліни формуються такі компетентності:

Загальні компетентності	
ЗК 1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 2	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел
ЗК 3	Здатність спілкуватися іноземною мовою
ЗК4	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК 5	Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу
ЗК 6	Здатність працювати в міжнародному й полікультурному контексті
ЗК 7	Здатність приймати обґрунтовані рішення
Фахові компетентності	
ФК 1	Володіння англійською та українською мовами на рівні C2

ФК 2	Здатність усно перекладати тексти різних усних жанрів англійською й українською мовами відповідно до умов та ситуацій спілкування
ФК 3	Обізнаність про основні етапи розвитку перекладознавства
ФК4	Здатність використовувати системні знання мови оригіналу та мови перекладу, системні знання сучасного перекладознавства в самостійному науковому дослідженні
ФК 5	Здатність застосовувати універсальний перекладацький скоропис під час здійснення усного послідовного перекладу
ФК6	Здатність передавати текст оригіналу за допомогою стилістичних адаптацій різного виду в мові перекладу та за допомогою прагматичних стратегій, орієнтованих на слухача тексту перекладу згідно з нормами мови перекладу та критеріями адекватного перекладу

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи й технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.	Знати		
1.1	Іноземну мову на рівнях C1, C2 за шкалою Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти	практичне заняття	тест / усне опитування
1.2	Прийоми забезпечення адекватності й еквівалентності перекладу	практичне заняття	письмова робота / усне опитування
1.3	Жанрово-стилістичні особливості усних текстів	практичне заняття	тест / усне опитування
2.	Уміти		
2.1	Застосовувати одержані знання при вирішенні професійних задач, при розробці проектів мовної комунікації, міжособистісних взаємин та культурно-мовленнєвих філологічних проблем	практичне заняття / самостійна робота	усний абзацно-фразовий / усний послідовний переклад
2.2	Проводити смисловий аналіз висловлювання та застосовувати універсальний перекладацький скоропис під час здійснення усного послідовного перекладу	практичне заняття / самостійна робота	усний абзацно-фразовий / усний послідовний переклад
2.3	Перекладати усно тексти різних усних жанрів	практичне заняття / самостійна робота	усний абзацно-фразовий / усний послідовний переклад
3.	Комунікація		
3.1	Здатність забезпечувати функціонування та підтримку інформаційних та культурних служб, діяльність яких має міжнародний характер	практичне заняття / самостійна робота	усне опитування / тест / письмова робота

4.	Автономність і відповідальність		
4.1	Здатність вирішувати перекладацькі завдання нового типу (тобто ті, які раніше даним перекладачем не виконувались)	практичне заняття / самостійна робота	усне опитування
4.2	Демонструвати здатність планувати та правильно розподіляти свій час	практичне заняття / самостійна робота	усний абзацно-фразовий / усний послідовний переклад
4.3	Демонструвати здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	практичне заняття / самостійна робота	аналіз власного перекладу / перекладів одногрупників

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)										
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1	4.2	4.3	
ЗК1	+			+		+	+	+		+	
ЗК2		+		+		+		+			
ЗК3	+			+	+	+	+	+			
ЗК4					+			+		+	
ЗК5		+		+		+		+		+	
ЗК6	+		+	+		+	+		+		
ЗК7		+	+	+	+	+		+	+	+	
ФК1	+			+		+	+	+		+	
ФК2	+	+	+			+	+				
ФК3		+		+							
ФК4		+	+	+		+				+	
ФК5		+		+	+	+	+	+			
ФК6		+	+	+	+	+	+	+	+	+	

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

Контроль є складовою частиною в системі навчання усного двостороннього перекладу. Систематичність контролю реалізується в таких його видах: 1) *поточний*, який здійснюється в ході вивчення конкретної теми для визначення рівня сформованості окремої навички чи вміння, якості засвоєння певного навчального матеріалу; 2) *рубіжний*, який проводиться після закінчення роботи над темою чи тематичним циклом; 3) *підсумковий*, який реалізується після завершення відповідного етапу навчання, тобто в кінці семестру. За формою організації контроль у навчанні усного двостороннього перекладу може бути: *індивідуальним* або *фронтальним (груповим)*; за характером оформлення відповіді – *усним* або *письмовим*; за використанням рідної мови – *одномовним* або *двомовним*. Засобами проведення контролю

виступають спеціально підготовлені контрольні завдання, які включають інструкцію щодо їх виконання, мовний та мовленнєвий матеріал, що вивчається, а також тексти для перекладу. Співвідношення показників усіх видів контролю дає змогу скоригувати методи та форми навчальної роботи, вжити відповідних заходів щодо оптимізації навчального процесу.

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

– семестрове оцінювання:

Поточний контроль знань:

1. Фронтальне опитування студентів на практичних заняттях.
2. Письмовий контроль (здійснення письмового тестування під час практичних занять).
3. Усний контроль (здійснення усного послідовного перекладу автентичних текстів, здійснення усного перекладу з аркуша).

Рубіжний контроль включає написання модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру студенти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі (“відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб: “відмінно” – 50 балів; “добре” – 40 балів; “задовільно” – 30 балів; “незадовільно” – 20 балів; **неявка на МКР** – 0 балів.

– підсумкове оцінювання:

Підсумковий контроль проводиться наприкінці семестру у формі заліку.

Залік

Відмітка про залік у національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким способом:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання

Оцінювання цих видів роботи здійснюється за наступними критеріями:

“відмінно”	Студент демонструє адекватний усний послідовний переклад фонограм або відеозаписів текстів із тематики, що вивчається / вивчалася, без суттєвих помилок, проте допускає 1-2 неточності, але такі, що не змінюють основний зміст повідомлення
------------	--

“добре”	Студент демонструє усний послідовний переклад фонограм або відеозаписів текстів з тематики, що вивчається / вивчалася, але допускає не більше 3-5 несуттєвих помилок (граматичних, фонетичних, лексичних), але таких, що не утруднюють розуміння і не змінюють зміст повідомлення
“задовільно”	Студент демонструє усний послідовний переклад фонограм або відеозаписів текстів із тематики, що вивчалася протягом семестру, у якому допускає відхилення від оригіналу та пропуски (6-10 помилок), які дещо змінюють, проте не докорінно основний зміст мовленнєвого повідомлення
“незадовільно”	Студент не може продемонструвати адекватний усний послідовний переклад фонограм або відеозаписів текстів з тематики, що вивчалася протягом семестру, тобто допускає відхилення від оригіналу, пропуски, буквализми, вольності (більше 10 помилок), які змінюють докорінно основний зміст мовленнєвого повідомлення

8.2 Організація оцінювання:

Поточне оцінювання у формі усного та письмового опитування проводиться з 1-го по 16-й тижні навчання.

Модульна контрольна робота – 17-й тиждень навчання.

Підсумкове оцінювання: залік – під час екзаменаційної сесії.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	зокрема					усього	зокрема				
	л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4		6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Усний переклад як засіб міжмовної і міжкультурної комунікації.												
Види усного перекладу												
Тема 1. Види усного послідовного перекладу. Особливості абзацно-фразового перекладу	12	?	4	–	–	8	–	–	–	–	–	–

Продовження

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	зокрема					усього	зокрема				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 2. Особливості професійного послідовного перекладу (з використанням запису)	18	?	6	–	–	12	–	–	–	–	–	–
Тема 3. Основи універсального перекладацького скоропису	18	?	6	–	–	12	–	–	–	–	–	–
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Лексико-семантичні особливості усного перекладу												
Тема 1. Семантичні особливості усного перекладу	12	?	4	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Тема 2. Лексичні особливості усного перекладу	12	?	4	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Тема 3. Поняття лакун (пропусків) у сприйнятті тексту на слух	12	–	4	–	–	8	–	–	–	–	–	–
МКР	6	–	2	–	–	4	–	–	–	–	–	–
Усього годин	90	?	30	–	–	60	–	–	–	–	–	–

Самостійна робота

Усний переклад текстів, проектна робота.

10. Рекомендовані джерела

Основні джерела

- Гон О.М. (2007). *Практикум з усного перекладу*: Мультимедійний формат: Англо-американський політичний дискурс: Посібник з англійської мови для ВНЗ, Київ: Факт.
- Максімов С.Є. (2007). *Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови)*. Теорія та практика усного двостороннього перекладу: Навчальний посібник [2-ге вид.], Київ: “Ленвіт”.

3. Мірам Г.Е. (2005). *Практикум з усного перекладу*: Мультимедійний формат: Посібник з англійської мови для ВНЗ (+компакт-диск), Київ: Факт.
4. Мірам Г.Э. *Профессиональный перевод*: Мультимедійний формат: Учебное пособие, Київ: Эльга, Ника-Центр, 2003. 136 с.
5. Нестеренко Н.М.(2004). *A Course in Interpreting and Translation*, Вінниця: Нова книга.
6. Петренко Н.М. (2003). *Interpret by Interpreting*. Тренінг з усного перекладу, Дніпропетровськ: Центр навчальної літератури.
7. Ребрій О.В. (2006). *Основи перекладацького скоропису*: Навчальний посібник / За ред. Л.М. Черноватого і В.І. Карабана, Вінниця: Нова Книга.
8. Ребрій О.В. (2020). *Переклад англійської мови: громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації*: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / за ред.: Л.М. Черноватого та В.І. Карабана. 2-ге вид., стер. Вінниця: Нова книга.

Додаткові джерела

1. Алексеева, И. С. (2005). *Профессиональный тренинг переводчика*. Учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей. Санкт-Петербург: Союз.
2. Аликина, Е. В. (2010). *Введение в теорию и практику устного последовательного перевода*. Москва: Восточная книга.
3. Аликина, Е. В. (2006). *Переводческая семантография. Запись при устном переводе*. Москва: Восток – Запад.
4. Вербицкая, М. В., Беляева, Т. Н., Быстрицкая, Е. С. (2009). *Устный перевод. Английский язык. I курс*. Москва: Глосса-Пресс; Ростов.
5. Комиссаров, В. Н. (2011). *Современное переводоведение* (2-е изд., исправ.). Москва: Р.Валент.
6. Латышев, Л. К., & Семёнов, А. Л. (2007). *Перевод: теория, практика и методика преподавания*. Москва: Издательский центр “Академия”.
7. Миньяр-Белоручева, А. П., & Миньяр-Белоручев, К. В. (2005). *Английский язык. Учебник устного перевода*. Москва: Экзамен.
8. Миньяр-Белоручев, Р. К. (1959). *Методика обучения переводу на слух*. Москва: ИМО.
9. Рецкер, Я. И. (1974). *Теория перевода и переводческая практика*. Москва: Международные отношения.
10. Сдобников, В. В. (2010). *30 уроков устного перевода. Английский язык*. Москва: Восточная книга.
11. Фомин, С. К. (2006). *Последовательный перевод. Английский язык*. Книга преподавателя. Москва: АСТ: Восток – Запад.
12. Фомин, С. К. (2006). *Последовательный перевод. Английский язык*. Книга студента. Москва: АСТ: Восток – Запад.
13. Чередниченко, О. І. (2007). *Про мову і переклад. Мова в соціокультурному просторі. Переклад як міжкультурна комунікація*. Київ: Либідь.
14. Чужакин, А. П. (2003). *Мир перевода – 2. PracticumUpdate*. Москва: Р. Валент.
15. Чужакин, А. П. (2001). *Устный перевод XXI: теория + практика, переводческая скорпись*. Москва: МГИ им. Е. Р. Дашковой.
16. Швейцер, А. Д. (1988). *Теория перевода. Статус, проблемы, аспекты*. Москва: Наука.

11. Додаткові ресурси:

1. DailyMail. Взято з <http://www.dailymail.co.uk>

2. Telegraphonline, DailyTelegraph, Sunday Telegraph. Взято з <http://www.telegraph.co.uk>
3. Mirror Online. Взято з <http://www.mirror.co.uk>
4. FinancialTimes. Взято з <http://www.ft.com>
5. TheGuardian. Взято з <http://www.guardian.co.uk>
6. TheIndependent. Взято з <http://www.independent.co.uk>
7. TheTimes. Взято з <http://www.thetimes.co.uk>
8. TheNewYorkTimes. Взято з <http://www.nytimes.com>
9. WashingtonPost. Взято з <http://www.washingtonpost.com>
10. WashingtonTimes. Взято з <http://www.washingtontimes.com>
11. TheWallStreetJournal. Взято з <http://online.wsj.com>
12. BBCLearningEnglish. Взято з <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/>
13. BBC – Skillswise. Взято з <http://www.bbc.co.uk/skillswise/english>
14. Cambridge Dictionaries Online. Взято з <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/>
15. Загальнотеоретичні та практичні проблеми перекладу. Взято з <http://links-guide.ru/sprachen/translation/perevod-teorija.html>
16. Лингвистическая энциклопедия. Взято з http://www.krugosvet.ru/cMenu/08_00.html
17. Тлумачний словник аббревіатур та акронімів. Взято з <http://acronymfinder.com>
18. Фразеологія. Взято з <http://www.krugosvet.ru/articles/82/1008287/1008287/a3.html>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна:

- Комп’ютерний клас з інтернет-доступом;
  - Мультимедіа проектор для проведення лекцій у форматі презентацій Power-Point;
  - Екран;
  - Ноутбук або стаціонарний комп’ютер;
  - Дошка.
- Навчальна платформа **MicrosoftOffice 365**.